



**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і практики іноземних мов та методики викладання
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра англійської мови та методики її навчання
Луцький національний технічний університет
Кафедра іноземної та української філології
Університетом Думлупінар (Турецька Республіка, м. Кютахья)
Київський національний університет технологій та дизайну
Університет Гранади (Іспанія)
Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова**

**МАТЕРІАЛИ
ПЕРШОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Новітні тенденції сучасної лінгвістики та
методики навчання іноземних мов»
30 травня 2025 р.**

УДК 81'27: [378.016:37.011.3-051]

М 58

**Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
ПРОТОКОЛ № 6 ВІД 29 ТРАВНЯ 2025 РОКУ**

**У збірнику представлено матеріали
Першої міжнародної науково-практичної конференції
«Новітні тенденції сучасної лінгвістики та методики навчання
іноземних мов» що відбулася 30 травня 2025 року на базі Рівненського
державного гуманітарного університету. Конференція об'єднала понад сто
науковців, викладачів, аспірантів і студентів з України, Туреччини,
Іспанії, Марокко та Узбекистану. Учасники представили доповіді,
присвячені актуальним питанням сучасної лінгвістики, перекладознавства
та методики викладання іноземних мов у контексті глобалізаційних
процесів і цифрової трансформації освіти. Основну увагу приділено
сучасним підходам до мовної освіти, розвитку міжкультурної
компетентності, застосуванню цифрових технологій та інноваційних
методів навчання. Матеріали збірника відображають результати наукових
пошуків і практичний досвід учасників, спрямовані на вдосконалення
лінгвістичної освіти в умовах глобалізаційних змін.**

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

**СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ
ПЕРШОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Новітні тенденції сучасної лінгвістики та методики навчання
іноземних мов»**

Голова оргкомітету: Павелків Роман Володимирович, доктор психологічних наук, професор, в.о. ректора Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступники голови: Петренко О.Б., доктор пед. наук, професор, проректор з інноваційної діяльності та міжнародного співробітництва РДГУ

Ніколайчук Г.І., к.пед. н., професор, декан філологічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету

Члени оргкомітету: Безкоровайна О.В., д.пед. н., професор, завідувач кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Михальчук Н.О., д.псих. н., професор кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Комар О.С., д.пед.н., професор, зав. кафедри англійської мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Губіна А.М., к.псих.н, доцент кафедри іноземної та української філології Луцького національного технічного університету

Герасимчук Г.А., к.тех.н., доцент, декан факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій ЛНТУ

Мартинюк А.П., к.пед.н., доцент, завідувач кафедри іноземної та української філології ЛНТУ

Яловенко О.В., к.філол.н., доцент кафедри англійської мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Фрідріх А.В. к.пед.н., доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Середюк Л.А. к.пед.н., професор кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Ветрова І.М. к.пед.н., професор кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Байло Ю.В. к.філол.н., доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Богачик М.С. к.пед.н., доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Бігунов Д.О. к.псих.н., доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Перішко І.В. к.пед.н., доцент кафедри теорії і практики іноземних мов та методики викладання РДГУ

Prof. Dr. Svitlana FEDORENKO, Kyiv National University of Technologies and Design (Ukraine)

Prof. Dr. Encarnación HIDALGO TENORIO, University of Granada (Spain)

Prof. Dr. Angelika SOLODKA, Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine)

Ph.D. Assoc. Prof. Yelyzaveta ISAKOVA, Kyiv National University of Technologies and Design (Ukraine)

Ph.D. Assoc. Prof. Dilşah KALAY, PhD, Associate Professor, Kütahya Dumlupınar University (Turkey)

Ph.D. Assoc. Prof. Nataliia GLINKA, PhD, Associate Professor, National Technical University of Ukraine (Ukraine)

ЗМІСТ

Бондар Т., Войтович Я. Евфемізми у висвітленні війни росії проти України..	10
Бороліс І. КОРПУСНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ БІЛІНГВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	13
Бричук О., Фрідріх А. EMPOWERING EFL TEACHING AND LEARNING WITH AI.....	17
Дворянчикова С. ФЕНОМЕН МОВНОЇ РЕЗИСТЕНЦІЇ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ЛІНГВОЦИД.....	20
Глінка Н. "МОВА МОВЧАННЯ": РОЛЬ ІРЛАНДСЬКОЇ МОВИ У ФІКСАЦІЇ ТРАГЕДІЇ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЖОЗЕФА О'КОННОРА "ЗОРЯ МОРИВ").....	23
L. Hodunko, S. Hordun THE HISTORY OF ENGLISH AS AN INTERNATIONAL LANGUAGE: FROM COLONIALISM TO GLOBALIZATION.....	26
Гордун С. ФОРМУВАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СКОРОЧЕНИХ ТЕРМІНІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	30
У. Isakova Linguo-pragmatic peculiarities of influencer marketing	33
Хасматулін А. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	37
Козачук В. ГРАФІЧНИЙ РОМАН ЯК ОСОБЛИВА ФОРМА НАРАТИВУ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ БІЛЛА ВІЛЛІНГЕМА «КАЗКИ: СИНІ ІМПЕРІЇ»).....	41
N. Kyseliuk EXPRESSIONS OF JOY: UNPACKING EMOTIONAL REPRESENTATION THROUGH SPEECH ETIQUETTE IN ENGLISH LITERATURE.....	44
Оздемір О. В. ПОЕТИКА ВНУТРІШНЬОГО МОНОЛОГУ В КОНТЕКСТІ ЗОБРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІДЛІТКА В РОМАНІ СТІВЕНА ЧБОСКІ «ПРИВІТ, ЦЕ ЧАРЛІ! АБО ПЕРЕВАГИ СОРОМ'ЯЗЛИВИХ».....	48
Станіславчук Н. І. ФОРМУВАННЯ МОВНИХ СТЕРЕОТИПІВ У КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	51
Стернічук В. ДВОЇСТЕ «Я» МАКСА ФРІША В АВТОБІОГРАФІЧНІЙ ПОВІСТІ «МОНТОК».....	57
L. Valchuk Formation of English language competence of reading of the upper degree of study of English language in secondary education institutions	59
Войтенко І. ПОЛІТИЧНІ МЕМИ У КОНТЕКСТІ ПОЛЬСЬКОГО МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ	61

Байло Ю. ФОРМАЛЬНІ СТРУКТУРИ ТА КОМУНІКАТИВНІ ФУНКЦІЇ: СУЧАСНЕ БАЧЕННЯ МОВНОЇ СИСТЕМИ	66
Яловенко О. ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЕРБАЛЬНОЇ СУГЕСТІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ.....	68
У. Воіко AUDIOVISUAL TRANSLATION: METHODOLOGICAL FEATURES	74
Бойко Я., Пентії Н. РОЛЬ АБРЕВІАТУР У ЮРИДИЧНОМУ ДИСКУРСІ: МОВНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ	79
У. Воіко, Р. Шевченко THE CONCEPT OF INTERNATIONALISMS AND THE MAIN THEORETICAL PRINCIPLES OF TRANSLATING PSEUDOINTERNATIONALISMS OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL DISCOURSE	83
О. Demenchuk LEXICAL AND SEMANTIC ASPECTS OF TRANSLATION: THEORETICAL PREREQUISITES AND DESCRIPTIVE APPLICATIONS	87
Галаган А. СПЕЦИФІКА УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ОДИНИЦЬ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «IMPRESSION» (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ЖУРНАЛУ THE ECONOMIST).....	93
Князєв В., Солодка А. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НЕАСИМІЛЬОВАНИХ ФРАНЦУЗЬКИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В АНГЛІЙСЬКИХ ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	96
І. Mishchuk, О. Halapchuk-Tarnavska INCORPORATING TRANSLATION TECHNOLOGY INTO UNIVERSITY EDUCATION: EQUIPPING STUDENTS FOR VARIOUS TRANSLATION FIELDS.....	100
Шевчук А. ВИКОРИСТАННЯ МОВНИХ МОДЕЛЕЙ (LLM) У ПРОФЕСІЙНОМУ ПЕРЕКЛАДІ: ВИКЛИКИ СИСТЕМ.....	107
Солодка А. МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕРЕКЛАДАЧА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	111
Мазай В., Федоренко С. ПОЛІТКОРЕКТНА ЛЕКСИКА В МЕДІЙНИХ ТЕКСТАХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ	118
Пишняк Я., Безкоровайна О. ТІКТОК ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	122
Афанаскіна В. Ю., Фрідріх А. В. Cognitive-based approaches in Language Teaching	126
Андрощук Г. THE IMPACT OF ONLINE LEARNING ON THE DEVELOPMENT OF AUTONOMY IN THE LEARNING OF A TARGET LANGUAGE.....	133
Герук В., Верьовкіна О. Є. REASONS OF DOING MISTAKES IN WRITING	137

D. Kalay Embracing Innovation in Language Education: Addressing Global Trends and Local Needs.....	142
Кирилюк С., Безкоровайна О. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	145
Леоновець О., Безкоровайна О. ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ	151
Ланеха К. П., Безкоровайна О. В. ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ НУШ	159
Мороз Л., Мічуда Н., Ковалюк В. МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ІТФАХІВЦІВ АНГЛОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ	164
Мороз Л., Ясногурська Л., Мічуда Н. ІНОЗЕМНА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ) ЯК ЗАСІБ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ	172
Нечипорук Л., Безкоровайна О. В. THE ROLE OF INDEPENDENT WORK IN DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION	180
Непом'яца А., Гембарук А. ПСИХОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	184
J. Pecnikova Implementation of the PROMISED Pedagogical Model in Language Education.....	189
V. Petrenko Problems and Prospects of Using Authentic Materials in Foreign Language Teaching.....	190
Петрусь Л. Я., Богачик М. С. DIFFERENT TYPES OF MNEMONIC STRATEGIES.....	195
Y. Protsko CULTURAL ASPECT TO TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE.....	200
Татарін В., Хатунцева С. РЕФЛЕКСИВНІ МЕТОДИ У ПОДОЛАННІ ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВИХ БАР'ЄРІВ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	203
Василець К., Богачик М. THE ROLE OF INTERACTIVE AND GAME-BASED LEARNING METHODS	207
М. Bohachyk, D. Yakovenko TEACHING RECEPTIVE TYPES OF SPEECH ACTIVITY USING INTERNET RESOURCES IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES IN SECONDARY SCHOOL.....	210

Ясногурська Л., Мічуда Н., Краля І. ПРО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МАТЕМАТИКИ.....	213
Міщук І. М., Задорожна А. В. ТЕХНОЛОГІЇ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ГІБРИДНОМУ НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	221
Жупаник О. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ НАВЧАННЯ ФОНЕТИКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	223
Гудкова Н. ВИКОРИСТАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ У КУРСІ «ДІЛОВА ІНОЗЕМНА МОВА»	228
Забіяка І. ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	232
I. Kondratiuk	239
L. Gron APPLYING INTERACTIVE METHODS AS AN EFFECTIVE MEANS OF TEACHING ENGLISH SECONDARY SCHOOL STUDENTS.....	242
Сахарова Я., Середюк Л. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ ЧЕРЕЗ ЦИФРОВІЗАЦІЮ: СУЧАСНА ПРАКТИКА В НІМЕЧЧИНІ	248
E. Ivashkevich., A. Yatsjuruk EMOTIONAL COMPONENTS OF THE IMAGE OF WORLD OF FUTURE TRANSLATORS.....	251
N. Mykhalchuk, E. Ivashkevich DIALOGICAL FORMS OF TESTS AT THE LESSONS OF THE ENGLISH LANGUAGE IN A HIGHER SHOOOL	259
Зубарева М. А., Середюк Л. А. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ У НАВЧАННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ МІГРАНТІВ У НІМЕЧЧИНІ: ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА МЕТОДИЧНІ ІМПЛІКАЦІЇ	267
М. Tereshchuk, A. Gembaruk NEW TOOLS, NEW VOICES: DEVELOPING SPEAKING AND LISTENING THROUGH ICT	270
A. Fridrikh Promoting Peacebuilding, Creativity, and Critical Thinking in the EFL Classroom Through Collaborative Storytelling.....	276
M. Horova ACADEMIC CONTEXT OF TEACHING ENGLISH IN PRIMARY SPANISH SCHOOL	281

<i>O. Bondarenko</i> BLENDED LEARNING AND ITS TAXONOMY	286
<i>Коваль К., Петренко А. Б</i> ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОСТІ В НАУКОВОМУ ОБІГУ	290
<i>O. Ameridze</i> THE PHENOMENON OF TRANSLINGUALISM FROM THE EDUCATIONAL PERSPECTIVE	297
<i>Н. Шульжук</i> ПРАГМАТИЧНИЙ КОМПОНЕНТ У НАВЧАННІ МОВИ ЯК ОСНОВА УСПІШНОЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ-ЧЛЕНІВ МАН	301

стану героя, розкриває його емоційний інтелект як здатність до самоспостереження, емпатії та рефлексії. Форма епістолярного монологу дозволяє вибудувати інтимний контакт із читачем. Аналіз демонструє, що внутрішній монолог є не лише художнім засобом, а й інструментом розвитку особистості героя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вовченко О. А. (2021). Феноменологія емоційного інтелекту підлітків з порушеннями інтелектуального розвитку. Дисертація. Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. 487с.
2. Чбоскі С. (2019). Привіт, це Чарлі! або Переваги сором'язливих (А. Гусак, Пер.). В-во «РМ». 240 с.
3. Dücker, M. (2018). Form and Emotion in Stephen Chbosky's The Perks of Being a Wallflower. In *Writing Emotions* (pp. 123–140). De Gruyter.
4. Wasserman, E. (2013). Writing through Growth, Growth through Writing: The Perks of Being a Wallflower and the Narrative of Development. *The ALAN Review*, 40(3), 86–97.

ФОРМУВАННЯ МОВНИХ СТЕРЕОТИПІВ У КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Станіславчук Наталія Іванівна
доктор філософії, доцент кафедри романо-германської філології
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, Україна

В умовах комунікації в кожному суспільстві виникають певні типові – стереотипні уявлення як стосовно самих себе, так і стосовно носіїв інших етнокультур. Сучасним дослідникам цікавою є не людина взагалі, а людина в мові. Адже мова є єдиним засобом, здатним допомогти проникнути у приховану від споглядання сферу ментальності, тому що вона визначає латентну сферу членування світу в тій чи іншій культурі. Вона розповідає про такі речі, про які людина й не здогадується. Оскільки проблематика міжкультурної комунікації здебільшого окреслюється аспектом її мовного

прояву, актуальним постає питання щодо засобів вираження узагальнених стереотипних уявлень окремого етносу в мові.

Поняття «стереотип» викликало неабияку цікавість із часу його введення американським журналістом У. Ліппманом у фаховий та надалі у повсякденний вжиток. Вивчення стереотипів у західній науці почалося в 20-х роках минулого сторіччя, коли американський соціолог У. Ліппман спробував дати визначення стереотипу. Він вперше використав поняття «стереотип» в 1922 році у своїй книзі «Суспільна думка». Беручи інтерв'ю в різних діячів і представників широкого загалу з приводу тих або інших подій, У. Ліппман звернув увагу на те, наскільки різними можуть бути погляди на одну й ту саму подію та її оцінки. Він висунув гіпотезу про наявність упередженості, яка існує в певних стійких утвореннях, «pictures in our heads» (Рахман, 1999, с. 36) (картинках у наших головах), які активно впливають на сприймання людей та подій. Перенесена на ґрунт сприймання групи ця думка доповнилась уявленням про те, що, згідно з цими «картинками», члени будь-якої групи дуже схожі, практично ідентичні одне одному. Для фіксації цієї ідеї У. Ліппман запозичив з поліграфії термін «стереотип», що позначає металеву пластину з рельєфними печатними елементами, яка застосовується для відтворення одного й того ж тексту за умов друкування великих тиражів. Він же запровадив вираз «соціальний стереотип», який почав вживатися в розумінні певних схематичних культурно-зумовлених малюнків світу в голові людини, а їхньою функцією стали вважати економію зусиль під час сприймання різних соціальних об'єктів та явищ, а також захист певних культурних позицій та норм. Психологи взяли на озброєння цей термін і почали активно досліджувати сам феномен. На думку У. Ліппмана, стереотипи – це упереджені думки, які рішуче керують всіма процесами сприйняття. Вони маркують певні об'єкти, як знайомі, так і незнайомі, таким чином, що ледве знайомі здаються добре відомими, а незнайомі – глибоко чужими (Lippmann, 1992, с. 79).

Як нейтральний термін стереотип розглядається з точки зору раціонального процесу індивідуума з відтворення сукупних явищ реального

світу при вибіркового сприйнятті усталених вражень. Стереотип – це міф не обов’язково хибний, він може бути і цілком правильним, і частково правильним (Lippmann, 1992, с. 81).

Такого роду загальна негативна оцінка стереотипів, вперше запропонована У. Ліппманом, панувала в західній науці аж до кінця 50-х років, коли була висунута гіпотеза, що зміст стереотипу може бути в тому або іншому ступені істинним. З початку 70-х років відношення до стереотипу істотно змінюється в американській науці. Посилилося вивчення конкретних форм і видів стереотипів: соціальних, етнічних, вікових тощо.

Сучасні дослідження стереотипів у західній науці спрямовані на вивчення таких аспектів, як етнічний компонент, символізування сприйняття, інформативний їх зміст тощо. Проте, не дивлячись на різноманітність підходів і точок зору на природу і суть стереотипів, у західних дослідженнях домінує думка, що стереотип є узагальненням явищ, які існують у реальності, але які в стереотипах не отримують адекватного віддзеркалення. Більшість західних авторів продовжують бачити в стереотипі лише носія помилкової інформації. Особливість англійської природи полягає в її незвичайній різноманітності при малих розмірах країни. Ландшафт надзвичайно мінливий: рівнини змінюють гори, які обриваються в океан. Не менш різноманітний і архітектурний пейзаж. Кожне графство Великобританії відрізняється своїми будівельними матеріалами, технікою, стилями. Звідси парадоксальне з погляду іноземних спостерігачів поєднання прихильності до традицій, конвенціональних норм і ритуалів та скрупульозної уваги до індивідуальності, що нерідко приймає ексцентричні форми.

А. Істхоуп відзначав, що Англія – країна суперечностей і несподіванок: «Англійському характеру властиві не постійність і одноманітність, а різноманітність і різнорідність» (Easthope, 1981, с. 73). Він підкреслює, що ця матеріалістична нація дала світу велику кількість містиків і поетів. Невтомні мандрівники англійці в той же час і пристрасні садівники, прихильники своєї країни і домашнього затишку; хороші друзі, але вороги, яких не побажаєш

нікому; мирний народ, але якщо його розсердити, надзвичайно войовничий. Саме англійці при всій їх законопокірності створили кращі детективи, при всьому їх конформізмі вони володіють схильністю до ексцентричності і всіляко культивують індивідуальність (Easthope, 1981, с. 77).

Від континенту Англію відокремлює тільки протока Ла-Манш, яку англійці називають The English Channel (Англійський канал). Найвужче його місце, Па-де-Кале, вони називають The Strait of Dover за ім'ям міста Дувр, що знаходиться на його березі з англійського боку. Це зайвий раз підкреслює схильність англійців дивитися на решту світу так, немов саме вони знаходяться в його центрі і є точкою відліку (до речі, нульовий меридіан, від якого йде відлік часу, дійсно знаходиться в Грінвічі в передмісті Лондона). З іншого боку, впертість, з якою англійці зберігають на своїх картах назви, відмінні від прийнятих у більшості країн світу, свідчить про їх прихильність до традицій. Разом з географічними назвами про традиціоналізм британців свідчать міри довжини і ваги (1 line (l.) лінія = 2, 12 мм.; 1 ounce (oz.) унція = 28,35 г.), які відрізняються від прийнятих у всій Європі, а також лівосторонній рух на дорогах і своєрідна форма розеток для електроприладів.

Д. Б. Прістлі в своїй книзі «Англійці» (Priestley, 1973), намагаючись виділити основні національні риси британців, порівнює їх з французами й американцями. Вибір саме цих націй для порівняння не є випадковим. Про американців нерідко говорять, що вони з британцями складають «дві нації, розділені спільною мовою». Найтіснішим чином пов'язані з Англією американці внаслідок своєрідності геополітичних особливостей пішли в деяких аспектах дуже далеко від свого англосакського коріння. А оскільки в другій половині XX століття Великобританія передала свої позиції провідної світової держави США, перетворившись на їх молодшого політичного партнера, то англійці мають до американців складний комплекс почуттів, від ревностів до їх успіхів, до зневажливого ставлення, до відсутності глибини і культурності, що характеризує, із їхньої точки зору, середнього американця. Англійські нариси про відвідини Сполучених Штатів почали публікуватися ще з часів Ч. Діккенса

і Е. Троллопа і, як правило, носили повчальний або критичний характер. Американські письменники, філософи, політики і журналісти (Т. Джефферсон, В. Ірвінг, Ф. Купер, У. Емерсон, Г. Джеймс і ін.) теж не без іронії описували дух і традиції нації, від якої відбрунькувалися (Рахман, 1999, с. 116).

Стереотипи класифікуються за різними критеріями: за сферою застосування: (ментальні, соціальні, культурні, мовні), за рівнем поширення (національні, регіональні, субкультурні, фахові, вікові, індивідуальні, гендерні), за характером відносин (етнічні, автостереотипи, гетеростереотипи), за формою вираження (вербальні, паравербальні). Роль стереотипів проявляється через функції, які вони виконують, а саме: узагальнюючу, когнітивну, афективну, соціальну, орієнтуючу та функцію впливу на створення реальності. Мовний стереотип є ментальним стереотипом, який корелює з мовно-культурною картиною світу. Він є вербальним вираженням переконань, образів, предметів та понять. Через мовний стереотип проявляється менталітет народу. В дослідженні розглянуто прояв мовного стереотипу на рівні лінгвістичних одиниць у фразеологічних комбінаціях та в площині нормативно-стилістичної системи англійської мови. У фразеологізмах знаходять своє відображення історія народу, своєрідність його культури та побуту. Ментальні характеристики англійців, концепти народу простежуються у прислів'ях та приказках, в них відображено ставлення англійців до певних аспектів життя, які мають першочергове значення. До них належать: дім (There's no place like home/Home is home be it never so homely), іноземці (to take a French leave, Dutch feast), індивідуалізм (Solitude is at times the best society), приватність (Hidden life, happy life), обачливість (Don't put all your eggs in one basket), прагматичність (Actions speak louder than words), почуття гідності (Great souls suffer in silence), свобода (No man is free who cannot command himself), консерватизм (No news (is) good news), ввічливість (Manners make a man), етикетність (An unbidden guest knows not where to sit), відособленість (between the devil and the deep blue sea). Мовний стереотип проявляється також крізь нормативно-стилістичну систему англійської мови – звертання, вітання,

запрошення та прощання. На даному рівні мають вияв наступні риси ментальності: не категоричність (I'm afraid; not bad), індивідуалізм (через продуктивний семі-афікс self-), стриманість, не емоційність (мовчання без відповіді на слова «Thank you», мала кількість неперехідних дієслів, що виражають емоції), етикетність (вживання звертань «Mr», «Sir», «Ms», «Mrs», «Ms», «Madam» відповідно до соціального стану, існуванням табу що обговорення політики, релігії та королівської сім'ї), прихильність до конкретики (вживання «it's a fact», «in actual fact», «as a matter of fact»), небагатослівність і лаконічність («Sorry?» замість «Could you say the same thing again?»)). Своєю появою стереотипи зобов'язані міжкультурним або міжетнічним контактам, коли виявляються найбільш типові риси, характерні для того чи іншого народу або культури, і залежно від цих характерних ознак і якостей вони підрозділяються на групи (категорії). Так поступово складаються етнокультурні стереотипи, що є узагальненими уявленнями про типові риси, характерні для якого-небудь народу або його культури. Реальним носієм стереотипів є група, і тому саме в досвіді групи слід шукати коріння стереотипу. У повсякденному житті найбільшого поширення набули етнічні стереотипи – стійкі думки про представників одних національних груп з погляду інших. Такого роду стереотипи-кліше стають основними детермінантами спілкування для представників відповідних груп, де ці стереотипи поширені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Easthope, A. (1981). *Englishness and national culture*. London.
2. Lippmann, W. (1992). *Public opinion*. New York, NY: Harcourt.
3. Paxman, J. (1999). *The English: A portrait of a people*. London: Penguin Books.
4. Priestley, J. B. (1973). *The English*. London.
5. Wood, F. T., & Hill, R. (1980). *Dictionary of English colloquial idioms*. London: Macmillan.